





Sunshine

Monthly Bulletin of

Rotary Club of Sangli

RI Dist. 3170

2024-25

Club President: Rtn. Manish Marathe Club Secretary: Rtn. Girish Tangadi

Rotary International President: Rtn. Stephanie Urchick District Governor: Rtn. Sharad Pai

Editor: Rtn. Dr. Suhas Joshi

Editorial Board
Rtn. Dr. Chandrashekhar Purandare
Rtn. Randheer Patwardhan
Rtn. Bipin Shevade

January 2025





Editorial:

Rtn. Dr. Suhas Joshi

Dear Rotarians and Friends,



As we step into the new year, I extend my warmest wishes for a healthy, prosperous, and fulfilling 2025. January is a month of new beginnings, fresh resolutions, and renewed commitments. For us Rotarians, it is also a time to reflect on our service journey and set new goals to make a meaningful difference in the community. To enjoy the Rotary fellowship at club level as well as at the District 3170 level by attending the conference, Nakshatra.

This month holds special significance as we celebrate Rotary Awareness Month. It is an opportunity for us to revisit the core values of Rotary—Service Above Self, Integrity, Leadership, and Fellowship. As members of the Rotary Club of Sangli, we have been instrumental in driving impactful projects, from healthcare initiatives to educational programs and environmental sustainability efforts. Let us use this month to enhance Rotary's visibility and encourage more individuals to join our mission of service.

January marks a significant milestone for India—National Youth Day, celebrated on 12th January to honor Swami Vivekananda's birth anniversary. His teachings on selfless service, discipline, and leadership resonate deeply with Rotary's ideals. Let us take inspiration from his words and empower the youth in our community by mentoring them and providing opportunities for growth.

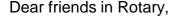
As we embrace the new year, I encourage each one of you to take an active role in Rotary's initiatives as well as in Rotary bulletin Sunshine. Whether it is participating in club meetings, leading a project, or simply spreading awareness about Rotary's mission, every effort counts. Let's make 2025 a year of greater service, stronger fellowship, and impactful contributions.

I wish you all a joyful and purposeful year ahead!



President's Column

Rtn. Manish Marathe



January Highlights: Celebrating Vocational Service Month



As we stepped into the new year, the Rotary Club of Sangli embarked on a journey to celebrate Vocational Service Month, one of the five avenues of Rotary service. This month-long celebration was marked by a series of engaging meetings and events that showcased the importance of vocational service in our community.

Our meetings of the month, like cyber awareness, have given a brief information to our members regarding cyber crime and how to be aware in this regard. The next meeting was held at XL Gym, focused on "Health and Lifestyle." This interactive session highlighted the significance of maintaining a healthy lifestyle, and our members had the opportunity to engage with fitness experts and learn valuable tips.

Next, we had the privilege of learning about the working of the Indian Sensor Board for films with Dr. Dayanand Naik. This fascinating session provided us with insights into the world of cinema and the crucial role that the Sensor Board plays in shaping the Indian film industry.

After that we had a meeting of know your Rotarian which was also a good crowd fetching meeting. The highlight of our Vocational Service Month celebrations was the Vocational Awards ceremony, where we honored mentally disabled individuals who have become self-dependent through vocational training. This heartwarming event was a testament to the power of vocational service in transforming lives and empowering individuals to reach their full potential.



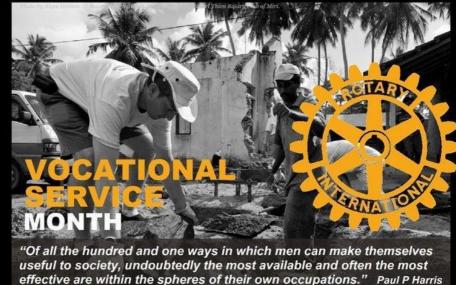


As we conclude Vocational Service Month, I would like to express my gratitude to our members, guests, and partners who made these events possible. Your dedication to the ideals of Rotary and your commitment to serving our community are truly inspiring.

Let us continue to uphold the principles of vocational service and work together in the coming months to make a positive impact in the lives of those around us. I request all of you to participate in various club activities, including Sunshine Bulletin, so as to engage ourselves in Rotary.

Happy Reading!









Secretarial Report ...

Rtn. Girish Tangadi

Meeting No. 27: 02 January 2025



सायबर भान अर्थात Cyber Awareness सादरकर्ते श्री. मंदार वैद्य, कोल्हापूर







Meeting No. 28: 09 January 2025

Fitness and Lifestyle at the XL Gym : Master Trainers Shabbir Kavathewale and Deepali Sinhasane







Meeting No. 29: 16 January 2025

Know your Rotarian.

Podcaster Rtn. Er. Yashang Gokani,

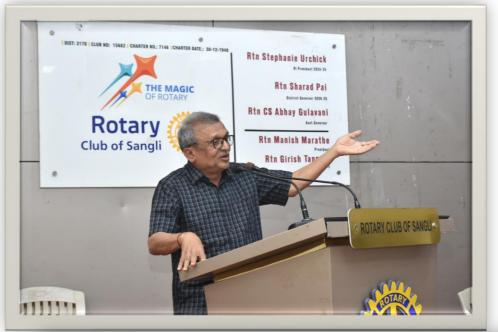
Guests Rtn. Omkar Vasagadekar and Rtn. Dr. Alok Pawaskar





Meeting No. 30: 23 January 2025

"इंडियन सेन्सॉर बोर्डाची कार्य पद्धती" सादर करते डॉ. दयानंद नाईक (त्वचारोग तज्ञ, मिरज) Ex. Member of Indian Sensor Board.





Meeting No. 31: 30 January 2025

"रोटरी क्लब ऑफ सांगली" तर्फे "कै. गोदावरी बाई बाल मुकुंद इंवर" यांच्या स्मरणार्थ दिले जाणारे "रोटरी व्यवसाय निपुणता पुरस्कार २०२४-२५"

सन्माननीय अतिथी **रो. गिरीश चितळे**, संचालक बी. जी. चितळे ग्रुप प्रमुख उपस्थिती **श्री. सत्यनारायण झंवर**, गोदावरी इंडस्ट्रीज सांगली.

योग्य प्रशिक्षण व सकारात्मकतेच्या बळावर मानसिक दुर्बलतेवर मात करून आयुष्यात आर्थिक आणि सामाजिकदृष्ट्या स्वावलंबी होता येते, याचा प्रत्यय दि. ३०/०१/२०२५ रोजी पार पडलेल्या व्यवसाय निपुणता पुरस्कारांच्या वितरण समारंभात उपस्थितांना आला.

या वर्षी मानसिक आजारांवर मात करून व्यवसायाद्वारे आयुष्यात स्वावलंबी झालेल्या व्यक्तींचा सन्मान करण्याच्या उदात्त हेतूने हे पुरस्कार दिले गेले. आदर्श संजय मगदूम, सौरभ राम गायकवाड, प्रियांका प्रसन्न पंडित, रेणुका सुनील ढोले आणि आदित्य रमेश पाटील अशी पुरस्कारप्राप्त व्यक्तींची नावे असून त्यांना प्रशिक्षित केलेल्या आशादिप स्पेशल स्कूल, कुपवाडच्या प्राचार्या सौ. सतनामकौर अजितसिंग चड्डा यांना देखील या निमित्ताने मानपत्र देऊन सन्मानित करण्यात आले. या निमित्त श्री. गिरीश चितळे यांनी आपल्या भाषणात मानसिकदृष्ट्या अक्षम व्यक्तींबाबत संवेदना व्यक्त करत त्यांचेतर्फे आशादिप स्पेशल स्कूल, कुपवाड या आस्थापनेस रु. ५०,०००/- इतकी आर्थिक मदत जाहीर केली.

तसेच 'रोटरी क्लब ऑफ सांगली' च्या नवीन सदस्य प्रवेशाचा कार्यक्रमदेखील या निमित्त पार पडला.



"रोटरी व्यवसाय निपुणता पुरस्कार २०२४-२५"









Rotary Basics

Part 4

Compiled by Rtn. Bipin Shevade

Early Rotary members emphasised the importance of acting responsibly and ethically and using our professions as an opportunity to serve. Honouring our commitments, however bold, is an ideal characteristic of a Rotarian.

In 1932, The Four-Way Test was developed by Herbert Taylor, a Rotary Club of Chicago member and 1954-55 RI president, to guide his attempt to save a faltering aluminium company.

Rotary later adopted it, and it underscores Rotary's value of integrity.

The Four-Way Test has long served as an ethical guide for members to live by in their personal and professional relationships.

And it is like this...

OF THE THINGS WE THINK, SAY OR DO:

- 1. Is it the TRUTH?
- 2. Is it FAIR to all concerned?
- 3. Will it build GOODWILL and BETTER FRIENDSHIPS?
- 4. Will it be BENEFICIAL to all concerned?

In Rotary's first decade, members set out guiding principles that evolved into what is now known as the Object of Rotary.

They added the advancement of peace in 1921 and made the language more gender-neutral in 1989 and 1995.

Rotary Basics 4 - Continued

The Object of Rotary is to encourage and foster the ideal of service as a basis of worthy enterprise and, in particular, to encourage and foster:

FIRST: The development of acquaintance as an opportunity for service;

SECOND: High ethical standards in business and professions; the recognition of the worthiness of all useful occupations; and the dignifying of each Rotarian's occupation as an opportunity to serve society;

THIRD: The application of the ideal of service in each Rotarian's personal, business, and community life;

FOURTH: The advancement of international understanding, goodwill, and peace through a world fellowship of business and professional persons united in the ideal of service.

While your club may not emphasise all of these principles, understanding them puts your club experience into perspective and adds meaning to being a part of this organisation. As an international organisation, Rotary values its diversity around the world and within each club.

Each club strives to reflect the diversity of its community by including members from a mix of professions, genders, ages, and ethnicities.

Having members with different backgrounds and viewpoints gives your club a broader understanding of the community and its problems, and better equips it to find solutions.

Equally important is fostering a culture of inclusion, where these differences are respected, supported, and valued.

Rotary is apolitical and nonreligious, and it does not discriminate on the basis of gender, race, color, faith, national origin, or sexual orientation.



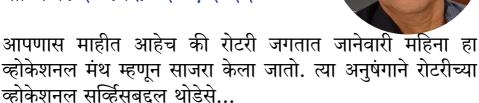
Sunshine

January 2025

One Minute Rotary

रो. डॉ. चंद्रशेखर पुरंदरे

मीटिंग क्र. २७ : दि. ०२-०१-२०२५



व्यवसाय सेवा हा रोटरीचा दुसरा सेवा विभाग आहे. व्यावसायिक नीतीमूल्यांचे योग्य आचरण करणे, व्यवसायांतर्गत संबंध सुधारणे, तसेच आपल्या व्यवसायाचा दर्जा सुधारण्यासाठी प्रयत्न करणे हे यात बिघतले जाते.

आपल्या व्यवसायाद्वारे समाजाच्या राहणीमानाचा दर्जा वाढवण्यासाठी योगदान कसे देता येईल हेही बिंघतले जाते.युवा वर्गाला व्यवसाय मार्गदर्शन उद्योग विषयक माहिती देणे, बेरोजगारांना रोजगार संधी उपलब्ध करून देणे व त्यांना स्वयंसिद्ध करणे यासारखे प्रकल्प या सेवा विभागात राबवले जातात. याशिवाय आपल्या कार्यक्षेत्रातील उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या नागरिकांचा गौरवही करण्यात येतो. आपापल्या व्यवसायाची माहिती देणारी व्याख्याने देण्यासाठी सदस्यांना उद्युक्त केले जाते, शिवाय सेवानिवृत्तांना पुनर्प्रस्थापित करण्यासाठी ही प्रयत्न केले जातात.

व्यवसाय कुठलाही असो, सर्वांची प्रतिष्ठा सारखीच आहे व ते समाजात तितकेच उपयुक्त आहेत हे मान्य करणे व सर्व व्यवसायात उच्च नैतिक मूल्य राबवणे हे या विभागाचे प्रमुख कार्य आहे.

मीटिंग क्र. २८ : दि. ०९-०१-२०२५

आपण रोटरीत दोन कारणांसाठी येतो- फेलोशिप आणि सोशल सर्व्हिस.

आज आपण रोटरीतील फेलोशिप च्या विविध संधी पाहू.

One Minute Rotary

- -साप्ताहिक सभेच्या पूर्वी व नंतर
- -वाढदिवस साजरे करताना किंवा फेलोशिप कमिटी मध्ये
- -जिल्हास्तरीय कार्यक्रमांना हजेरी
- -डिस्ट्रिक्ट कॉन्फरन्स हजेरी
- -क्लब मधील विविध समित्यांवर काम-डायरेक्टर बोर्डात काम
- -क्लबच्या विविध प्रोजेक्टमध्ये सहभाग.

शिवाय इतर क्लबच्या सभांना जाऊन आपण त्यांच्याही सदस्यांशी फेलोशिप वाढवू शकतो. कृपया लक्षात ठेवा की फेलोशिप वाढल्याशिवाय तुमचे सामान्य सदस्यातून रोटेरियनमध्ये रूपांतर होणार नाही.

मीटिंग क्र. २९ : दि. १६-०१-२०२५

रोटरीच्या जगभर पसरलेल्या अवाढव्य संस्थेचा कारभार कसा चालतो?

रोटरीचे मुख्य कार्यालय आहे Evanston, Illinois, USA येथे. कार्यालयात 800 च्या वर कर्मचारी काम करतात. 190 सीटचे ऑडिटोरियम आहे, एक्झिक्युटिव्ह suite, कॉन्फरन्स रूम इत्यादींची ही सोय आहे. तसेच रूम 711 म्हणजे पहिल्या रोटरी क्लब च्या मीटिंगच्या जागेची प्रतिकृतीही तिथे आहे.

जगभरातली इतर सात कार्यालये कुठे आहेत?

झुरिच -युरोप आणि आफ्रिकेसाठी

दिल्ली -साऊथईस्ट आशिया साठी

साओ पाओलो -ब्राझील साठी

टोकियो -जपान साठी

सेऊल -कोरिया साठी

सिडनी -साउथ पॅसिफिक-फिलिपाईन्स साठी

लंडन-इंग्लंड साठी

One Minute Rotary

मीटिंग क्र. ३० : दि. २३-०१-२०२५

आज आपण रोटरी इंडिया या ॲप विषयी माहिती घेऊ या. आपल्या मोबाईल मध्ये हे ॲप नसेल तर जरूर डाऊनलोड करा आणि त्याचे फायदे जाणून घ्या.

यातून आपण काय काय करू शकतो?

- -आपल्या परिसरातील कुठल्याही अंतराचे रोटरी क्लब शोधू शकतो, मीटिंगचा दिवस बघू शकतो आणि मिटींगलाही जाऊ शकतो.
- -भारतातल्या कुठल्याही रोटेरिअन्सची माहिती आपण या ॲपवरून मिळवू शकतो, इतकेच नव्हे तर त्या व्यक्तीचा मोबाईल नंबर व ईमेल हाही यावर उपलब्ध आहे.
- -कुठल्याही क्लबच्या प्रोजेक्टची माहिती त्यांनी अपलोड केली असल्यास आपण पाह शकतो.
- -भारतातल्या महत्त्वांच्या रोटरी लीडर्स चा बायोडेटाही ॲपवर उपलब्ध आहे.
- -कुठल्याही वर्षातील डिस्ट्रिक्ट गव्हर्नरची मोबाईल नंबर व ईमेल सह माहिती ॲपवर आहे.
- -आपल्याकडे रोटरी न्यूज येते, तेही ऑनलाईन या ॲपवर उपलब्ध आहे.
- -rotary.org ची महत्त्वाची माहितीही या ॲपवर आहे.अशी सर्व माहिती पूर्ण भारतासाठी, डिस्ट्रिक्ट 3170 साठी व आपल्या क्लबसाठीही यावर उपलब्ध आहे.

सर्वांनी हे जरूर कधी ना कधी वापरून माहिती घ्यावी.



Sunshine

January 2025

विकास प्रक्रियेत स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका महत्वाची



रो. प्रा.संजय ठिगळे

सामाजिक कार्य नावाच्या गोंडस शब्दाने अलीकडच्या काळात अधिक बाळसे धरले आहे ही फार मोठी जमेची बाजू आहे. असे असले तरी सामाजिक कार्याचे अवडंबर माजवण्याची प्रवृत्ती अधिक बोकाळली आहे हे आपणास नाकारून चालणार नाही या पार्श्वभूमीवर रोटरी सारख्या अनेक संस्था सामाजिक कार्याच्या माधमातून जे कार्य करीत आहेत त्याचा आदर्श इतरांनी घेण्याची गरज आहे असे केले तरच विकासाची प्रक्रिया गतिमान होईल

२० व्या शतकात अनेक राष्ट्रांनी कल्याणकारी राज्याची संकल्पना स्वीकारली असल्यामुळेच भारतासारख्या अनेक विकसनशील राष्ट्रांनी जनतेच्या हिताच्या अनेक योजना हाती घेतल्यामुळे गेल्या ७५ वर्षात आपण समाजातील अनेक घटकांच्या विकासाला चालना मिळाली. शासन आणि जनता यामध्ये एक वेगळा सुसंवाद निर्माण करता आला. मात्र एकटे शासन काहीच करू शकत नाही. शासनाच्या योजना आणि अमलबजावणी यामध्ये अनेक मर्यादा पडतात अशावेळी जनता, शासन आणि स्वयंसेवी संस्था यांनी एकत्र काम केले तर विकासाची प्रक्रिया अधिक गतिमान होऊ शकते याची खात्री पटली असल्यामुळेच भारतात अनेक चळवळी झाल्या. अनेक क्षेत्रात क्रांती झाली या सर्व काळात देशातील अनेक स्वयंसेवी संस्थांनी महत्वाची भूमिका बजावलेली दिसून येते.

अगदी २१ व्या शतकात सुद्धा अनेक स्वयंसेवी संस्था शासकीय योजना तळागाळातील लोकांच्यात पोहचविण्यासाठी ज्या₆



विकास प्रक्रियेत स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका महत्वाची ----

तळमळीने कार्यरत आहेत त्यांना मानावेच लागेल. स्वयंसेवी संस्थाच्या सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, राजकीय, बौद्धिक इ. क्षेत्रांत लोककल्याणार्थ कार्य करणाऱ्या संस्थांचे देशभर जाळे पसरलेले दिसून येते. समाजात जागृती व्हावी व मूलभूत हक्कांची जाणीव करून देण्यासाठी या संस्था भाषणे, चर्चासत्रे, पथनाट्ये, साहित्य, महाजालक इ. माध्यमांद्वारे लोकजागृतीची कामे करीत आहेत. विशेषतः नैसर्गिक व मानवनिर्मित आपत्तींत सापडलेल्यांना वेगवेगळ्या प्रकारचे सहाय्य निरपेक्ष वृत्तीने करताना दिसून येतात. प्रसंगी आर्थिक मदतही देतात. यांशिवाय लोकांना मूलभूत हक्कांची जाणीव करून देणे, नागरी सुविधांबद्दल जागरूक करणे, बेरोजगारांना रोजगार मिळवून देण्यास साहाय्य करणे तसेच अन्य अनेक समस्यांची सोडवणूक करण्यासाठी सहकार्य करण्याचे काम स्वयंसेवी संस्था करीत आहेत. स्वातंत्र्यपूर्व काळात राष्ट्रीय शिक्षण, सूतकताई संघ इत्यादी काही संस्था प्रामुख्याने स्वातंत्र्य चळवळीशी निगडित होत्या आणि त्यांचे उद्दिष्ट देशांचे संपूर्ण स्वातंत्र्य हे होते. मात्र स्वातंत्र्योत्तर काळात समस्यांचे स्वरूप बदलले भ्रष्टाचार, बेरोजगारी, स्त्रियांवरील अत्याचार, पर्यावरण, प्रदूषण, शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या, अनुसूचित जमातींचे प्रश्न तसेच वीज, पाणी, निवास, शिक्षण असे एक ना अनेक समस्या तोंड आ वासून उभ्या आहेत. या पार्श्वभूमीवर स्वयंसेवी संस्थाना कार्यरत राहण्यास खूप मोठी संधी आहे. समाजकल्याणाच्या दृष्टीने स्वयंसेवी संघटनांचे योगदान फार मोठे आहे. अलीकडच्या काळात तंत्रज्ञान आणि सोशल मीडियामुळे स्वयंसेवी संस्थांना लोकांच्यापर्यंत पोहोचणे सोपे झाले आहे. संस्थाना निधी गोळा करणे सोपे झाले आहे. असे असले तरी सध्या गरज आहे, संघटनात्मक रचना आणि विकास करण्याची क्षमता बांधणी आणि प्रशिक्षण भर देण्याची.

अलीकडच्या काळात निवडणुका आल्या की अनेक स्वयंसेवी संस्था₁₇

विकास प्रक्रियेत स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका महत्वाची ----

अधिक सक्रीय होतात. अनेक स्पर्धाचे आयोजन, अगदी हळदी कुंकू कार्यक्रमापासून ते क्रिकेट स्पर्धा आयोजित करण्यापर्यंतचे कार्य केले जाते तेंव्हा हेतू लपून राहत नाही. मदत करण्यापेक्षा दिखावा करण्याची मानसिकता वाढत चालली आहे. एवढेच नव्हे तर काही संस्थांनी चुकीच्या पद्धतीने कार्य केल्यामुळे स्वयंसेवी संस्थाची चळवळ बदनाम करीत आहेत. या पार्श्वभूमीवर रोटरी सारख्या अनेक संस्था ज्या पद्धतीने कार्यरत आहेत त्यांचा इतरांनी आदर्श घेण्याची गरज आहे. २१ व्या शतकात आम्ही विकसित राष्ट्राचे स्वप्न पाहत आहोत या पार्श्वभूमीवर शास्वत विकासासाठी निरपेक्ष भावनेने आणि नेमक्या कोणत्या समस्या आहेत याचा अभ्यास करून भविष्यातील शाश्वत विकासासाठी स्वयंसेवी संस्थांनी कार्यरत राहिल्यास भारताला महासत्तेकडे जाण्यास कोणतीच अडचण नाही.

(लेखक महाराष्ट्र साहित्य परिषदेच्या सांगली शाखेचे कार्यवाह असून महाराष्ट्र शासनाच्या मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळाचे माजी सदस्य आहेत.)



JANUARY IS VOCATIONAL SERVICE MONTH





Unlocking Opportunities: How E-commerce Can Empower Indian Small-Town Entrepreneurs.



Rtn. Manjeet Thakkar

Change is the only constant in life, as the saying goes. The world of information and technology is perhaps the best representation of it. With the internet, software, and mobile devices evolving at an unprecedented rate, our most basic human habits have undergone a significant transformation. We can now communicate with people worldwide as easily as we chat with friends across the room. Entertainment is available on demand, right at the top of our palm.

Technology has become an integral part of our daily lives, and we don't even have to look for it – it's always there, surrounding us. As you read this article, most likely, on your digital device, sums it up precisely.

Similarly, the way we shop has also undergone a significant transformation. E-commerce has been around for some time, but it was largely niche and had limited reach. However, in recent years consumer behavior and preferences have shifted, leading to a surge in e-commerce adaptation.

The e-commerce surge has been a game-changer for small-town entrepreneurs in India. Manufacturers and re-sellers from tier-2 and tier-3 cities, such as Sangli and Kolhapur, can now reach consumers across India and beyond. Brands like InKarto are the prime example of it. This has opened up new avenues for them to access global markets, expand their customer base, and increase revenue, all while overcoming geographical limitations. Starting an online store requires significantly lower investment compared to a traditional brick-and-mortar shop in a prime location. As a result, 19

starting an online store has become an attractive option for entrepreneurs with limited resources. With various marketing and analytical tools at their disposal, they can increase their online visibility and reach an even wider audience. It is not a surprise that even retail FMCG and electronics biggies like Haldiram's, Lakme and JBL have turned to selling D2C via their own online shops.

Selling online, like any business, comes with its own set of challenges. Despite their zest and determination, many small-town entrepreneurs lack the necessary digital skills to effectively manage an online store. Navigating complex logistics and shipping processes is must to ensure timely delivery of products. Online transactions also require secure payment gateways, which can be a challenge for entrepreneurs unfamiliar with digital payment systems. Furthermore, the e-commerce market has relatively low entry-barrier, making it highly competitive. This makes it essential for entrepreneurs to differentiate their products and services with the help of a distinct unique selling proposition (USP).

This is where the need of the expert becomes invaluable. Platforms like Shopify offer easy setup and management services, scalable infrastructure without compromising performance and secure payment gateways reducing the risk of payment-related issues. Their dedicated support teams provide around-the-clock assistance, helping entrepreneurs resolve issues quickly and efficiently.

In conclusion, e-commerce presents a vast opportunity for Indian small-town entrepreneurs to expand their horizon. While challenges exist, platforms like Shopify offer a range of tools and services to help them overcome these obstacles and succeed in the online marketplace.

Community Service

उषा मोहनी विकलांग पुनर्वसन केंद्र

Distribution of 2 AFO to the Beneficiaries donated by and at the hands of Mr. Nandkumar Mali and Mr. Maruti Patil, our Centre Technicians, in memory of Late Rtn Mohanibhai Desai..





Anns' Corner -

सौ.सुनीता बजाज.



मैने स्त्री योंके बारेमे बहुत कुछ पढा, सुना है, लिखा,बोला है। पर आज मैं पुरुष पर बोलने वाली हूँ, सुनिए गा.. मेरी नजर से पुरुष क्या है।

हाँ ये पुरुष है।

माना की इनकी आँखों में नमी नहीं होती, पर इनके दिल में भी जज्बातों की कमी नहीं होती।

हाँ ये पुरुष है।

प्यार जताने का इनका एक अलग ही अंदाज़ होता है, एक अलग ही तरीक़ा होता है। कभी ये डाटते हैं, तो कभी ये फ़टकार ते हैं, कभी रोब झाड़ते हैं, तो कभी कभी ये हुका भी चलाते है। सीधे सीधे कोई बात ये बताते नहीं है, पर फिक्र हमारी सबसे ज़्यादा यही करते है और प्यार ये बताते नहीं जताते नहीं।

हाँ ये पुरुष है।

दफ्तर और घर का लंबी उम्र तक बैलेन्स ये बनाए रखते हैं। हालातों से ये भी लड़ते हैं। कभी माँ को ये कुछ कह नहीं पाते, तो बीबी को ये कुछ भी कहना नहीं चाहते, पर नाराज़गी तो यह दोनों से ही सहते हैं। वैसे तो ये निडर है, पर रिश्तों को खोनेकी डर से ये चुप है।

हाँ ये पुरुष है।

बातों में सख़्ती, खादों में मज़बूती, और सीना फ़ौलादी रखते हैं। पर जब आंगन से उठती है डोली, तो वही सबसे ज़्यादा रोते हैं।

हाँ ये पुरुष है।

बच्चों से लेकर बुजुर्गों की ज़िम्मेदारी यह लेते हैं। ज़्यादातर तो ऐसे कहा जाता है कि, शादी के बाद औरतों को ही एडटेस्ट करना पड़ता है, पर मुझे लगता है, ऐसा नहीं है, सिर्फ़ स्त्रियाँ ही नही तो पुरुषों को भी एडजस्ट करना पड़ता है, सैक्रिफाइस करना पड़ता है, एसी मेरी सोच है। यह भी अपनी लाइफ़ मन मारकर जीते है, परिवार के लिए जीते हैं, परिवार की सोचते हैं। ख्वाहिशों को ख़ुद की कफन चढ़ाकर, अपनी पूरी जवानी जलाते है।

हाँ ये पुरुष है।

जब भी कोई मुसीबत आती है, परिवार से पहले इनसे टकराती है। अरे कुछ नहीं होगा, एसे कह कर सभी को सुलाते हैं। चिन्ता छोड़ो कहते हैं, और वह खूद वही चिन्ता में सारी रात ख़ुद को जगाते हैं।

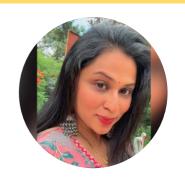
हाँ ये पुरुष है।

ज़िंदगी भर परिवार के लिए जीते हैं, आधे से ज़्यादा ज़िंदगी घर के बाहर ही रहते हैं, ख़ुद के लिए भी यह कहा जीते है? पिता, पती, भाई या दोस्त, इनका हर एक रूप निराला है, कभी न कभी, किसी न किसी ने हमें हर वक़्त, हर दम संभाला है। हाँ यह सब सच है की, इन्सान को जन्म देने वाली औरत हैं। पर इनके बिना क्या वजूद हमारा है?

हाँ ये पुरुष है। हाँ ये पुरुष है।

अगदीच

ॲन सौ. आरती बदनीकाई



अगदीच नकळत काही गोष्टी घडून गेल्या साखरेचा खडा रेंगाळावा तशा अगदी विरघळून गेल्या पावसाच्या लहरी मध्ये कधी न्हाऊनी गेल्या तर गुलाबी थंडीमध्ये कधी उमलुनी गेल्या आठवणींचा महासागर शिंपल्यातील मोत्याला सांगून गेला काही गोष्टी अगदीच नकळत घडून गेल्या आयुष्याच्या प्रवासात साथ हवी साथीदाराची प्रेमळ आणि सुंदर अशा प्रवासाची कोण तो चितचोर मनाचा ठाव घेऊनी गेला आयुष्याच्या रंगमंचावर प्रेमाचे रंग उधळीत गेला तुझ्या प्रेम रंगात न्हाईले मी कृष्णा जेव्हा तू तुझ्या प्रेमाच्या नजरेनी भागवलीस राधेची तृष्णा....